

680. fg. °प्रकाशिका Z. d. d. m. G. 2, 342 (No. 205, d).

तर्कमुद्रा (तर्क + मुद्रा) f. Bez. einer best. Stellung der Hand BHAG. P. 4, 6, 38.

तर्कवागीश (तर्क + वाच् + ईश) n. Bein. verschiedener Schriftsteller in der Njāja-Lehre Verz. d. B. H. No. 670. 671. 683.

तर्कविद्या (तर्क + विद्या) f. Denklehre AK. 1, 1, 5, 5. H. 251. आन्वी-शिक्षीं तर्कविद्यामनुरक्ता निर्धिकाम् MBa. 13, 2195. PRAB. 105, 8, 9.

तर्कशास्त्र (तर्क + शास्त्र) n. Denklehre, ein philosophisches Werk MBa. 12, 9678. fg. HARIV. 1506. पाषाण्ड° PRAB. 83, 18. कापिलकाणादादि° Ind. St. 2, 233.

तर्कसंग्रह (तर्क + संग्रह) m. Titel eines Handbuchs der Njāja-Lehre von Annabhaṭṭa Tarkas. 1, 39. Verz. d. B. H. No. 682. MACK. Coll. I, 17. Z. d. d. m. G. 6, 9. Commentar dazu ebend. 2, 342 (No. 200, b). Verz. d. B. H. No. 683.

तर्काभास (तर्क + अभास) m. eine scheinbare, trügerische Widerlegung COLEBR. Misc. Ess. I, 293.

तर्कारौ f. gaṇa गौरादि zu P. 4, 1, 41. UGGÓVAL. zu UNĀDIS. 3, 139. N. eines Baumes, Sesbania aegyptiaca Pers. AK. 2, 4, 2, 46. SUÇR. 1, 137, 14. 220, 9. 2, 363, 19. °पि 343, 1. = अग्निमन्त्र BHATTOTPALA zu VARĀH. BH. S. 43 (34), 9. = eine Kürbissart NIGH. PR.

तर्किणा m. Cassia Tora Lin. (चक्रमर्द) RATNAM. im CKDR. तर्किल v. l. ebend.

तर्किन् (von तर्की) adj. 1) vermutend, mutmaassend: स्थानप्रत्ययात् व्यपेवंतर्किणः ČAK. 103, 19. — 2) vertraut mit der Speculation, mit der Philosophie M. 12, 114.

तर्कु^३ Spindel TRIK. 2, 10, 10. H. 911 (nach dem Sch. m.). HĀR. 213. Sch. zu PĀR. GĀB. 1, 15. f. nach CKDR. und WILS. Wird NIR. 2, 1 und UNĀDIS. 1, 17 von कॉर्टू spinnen abgeleitet, mit Versetzung der Consonanten.

तर्कुक् m. Bettler H. 388 (vgl. die Anm.). त्यागे वा पैरुषे वापि त-स्पैचित्योन्नतात्मनः । ह्याभुजास्तर्कुकस्येव नाभूत्परिमितेक्ष्वा॥ RĀGA-TAR. 3, 254. TROYER übersetzt /useau (also = तर्कु). — Vgl. तर्कक.

तर्कुट् n. 1) das Spinnen TRIK. 3, 2, 16. — 2) f. Spindel HĀR. 213. — Vgl. तर्कु.

तर्कुपिण्ड (तर्कु + पि०) m. verticillus, Spinnwirtel ĠĀTĀDB. im CKDR. तर्कुपोठ (तर्कु + पोठ) m. dass. TRIK. 3, 3, 263. °पीठी 2, 10, 10. °पीठी (CKDR. und WILS. haben °पीठी vor sich gehabt) HĀR. 213.

तर्कुलासक् (तर्कु + लाऊ०) m. ein Schälchen, in welches die Spindel gesteckt wird, HĀR. 213.

तर्कुशाण् तर्कु + शाण०) m. ein zum Zuspitzen der Spindel gebrauchter Schleifstein TRIK. 2, 10, 10 (शाण).

तर्क्य partic. fut. pass. von तर्क्; श्र० wovon man sich keine Vorstellung zu bilden vermag KĀTHOP. 2, 8. BHAG. P. 3, 33, 3.

तर्क् (तर्क्), तैऽति gehen, sich bewegen DHĀTUP. 17, 8. — Vgl. स्तर्क्. तर्कु m. = तरकु ĠĀDĀR. im CKDR.

तर्क्य m. Salpeter RATNAM. im CKDR.

तर्क्, तैऽति (ep. auch med.) DHĀTUP. 7, 52 (भृत्सने). 1) drohen: पुष्पस्त-वैक्षतर्क्यद्विव वानैः R. 2, 96, 26. भीमो ऽप्यथैनं सहसा विनयं प्रत्युद्य-योगद्या तर्कमानः MBa. 6, 3785. पार्थी ऽहमस्मि तिष्ठेह कर्णो ऽक्षे तिष्ठ-

फाल्गुनः । इच्येवं तर्कमानौ 7, 6134. — 2) Jmd hart anfahren, schmähen: तं तर्क्य BHĀTT. 14, 80. तर्कमानैः परस्परम् MBa. 8, 1543. — caus. तर्क्यति, ep. auch med., welches DHĀTUP. 33, 8 (भृत्सने) allein kennt. 1) Jmd (acc.) drohen R. 3, 68, 44. सखीमङ्गल्या तर्क्यति ČAK. 18, 14. RĀGH. 12, 41. श्रद्धि-तानिलोऽद्वैतस्तर्क्यत्विव केतुषिः 4, 28. तर्क्यितः परम्पुद्यार्या मम 11, 78. राजसीभिस्तर्क्यमाना R. 3, 63, 4. तर्क्यित 6, 98, 26. तर्क्यित n. das Drohen 5, 66, 22. — 2) Jmd hart anfahren, schmähen: वाक्षरैस्तर्क्यप्यत्ति गुरु-न् शिष्या: HARIV. 11166. एवं निराकृता तेन तर्क्यत्वी च तं रूपा KĀTHAS. 20, 155. BHĀG. P. 4, 5, 16. तर्क्यिताऽप्येद्या SĀH. D. 44, 12. DAÇAK. IN BENF. Chr. 199, 21. BHĀTT. 17, 103. श्रान्तमङ्ग धिगेतते कुकर्मेति महीभुजा । त-र्क्यितः RĀGA-TAR. 3, 34. BHĀTT. 6, 3, 8, 101. तर्क्यितोऽपि न लक्षितः SĀH. D. 34, 1. — 3) Jmd erschrecken, in Angst versetzen: वालं पुर्णगीत्रसुखं गृ-ह्णीयात् चैनं तर्क्येत् SUÇR. 4, 374, 14. MBa. 3, 16139. R. 6, 98, 31. (तान्) तर्क्यन् — शिरापिंसंशया RĀGA-TAR. 5, 345. तर्क्यानं रूपे प्रूरांत्रासयानं च साप्यकैः MBa. 6, 3809. 13, 7362. गजितिनं च मेघानां पर्वन्यनिनदेन च । त-र्क्यितानीव कम्पते तप्यानि तर्क्यिते: महृ HĀRIV. 3911. SUÇR. 2, 382, 18. RĀ- GA-TAR. 5, 398. — 4) verhöhnen, verspotten MBa. 4, 567. (तम्) तर्क्यमे महावातिमिव द्रुमः 5, 2485. विजावैस्तोपविश्वावं तर्क्यतो महोदधे: (Sch. = न्यकुर्वाणा:) BHĀTT. 7, 36. — तर्क्यसे MBa. 14, 913 fehlerhaft für त-र्क्यसे.

— श्रभि Jmd hart anfahren, schmähen: तां परूषैर्वक्षैरभितर्य R. 3, 55, 32. श्रभितर्क्यमान MBa. 3, 11716. श्रभितर्क्यित R. 5, 6, v. l.

— समभि dass.: दीयतां श्रीप्रभित्येवं वाग्मिः समभितर्क्यन् HARIV. 3334.

— श्रा dass.: दैणिम् — वाग्मिभरतर्क्यत् MBa. 7, 7176.

— उद् s. उतर्क्यन्.

— परि drohen: भुजोरुवेगैः परितर्क्यत्विव R. 5, 42, 9. व्याप्रीव तिष्ठति जारा परितर्क्यत्वी BHĀRT. 3, 39.

— वि drohen, hart anfahren, schmähen: कुद्दो हृतो ऽसीति वितर्क्यन् BHĀG. P. 8, 11, 30. कृतापराधाङ्कुशो वितर्क्यतान् R. 5, 6.

— सम् drohen, hart anfahren, schmähen: पदा संतर्क्यामास (ताम्) HARIV. 3566. MBa. 9, 1817. R. 3, 68, 43. ततस्तं वाग्मिरूप्याभिः संरब्धः समतर्क्य-पत् HARIV. 10202. R. 4, 61, 26. 5, 25, 14. RĀGU. 15, 19.

तर्क्यन् (von तर्क्) 1) n. das Drohen, Schmähen: अङ्गुलिं° ČAK. CH. 153, 6. RĀGH. 19, 17. KUMĀRAS. 6, 45. DAÇAK. IN BENF. Chr. 198, 20. SĀH. D. 42, 14.

तत्रेभा तर्क्यन्दर्घरैः पुनः सात्त्वैश्योप्त्यय R. 3, 62, 33. राजसीभिश्च तर्क्यन् 5, 66, 3. राजसानाम् (obj.) 46, 3. BHĀG. P. 3, 30, 22. 5, 3, 30. MĀRK. P. 25,

17. das in-Angst-Setzen: असुर° MBa. 3, 12569. — 2) f. श्रा das Drohen, Schmähen SĀH. D. 66, 11. — 3) f. झै Zeigefinger (Drohefinger) AK. 2, 6, 2, 32. H. 592. KĀTHAS. 17, 88. Schol. zu KĀRT. ČA. 3, 4, 9. 4, 1, 10. 7, 3, 10.

तर्क्यिक् m. pl. N. pr. eines im Norden wohnenden Volkes, = तापिक तापिक H. 958.

तर्प्ण तृण्, तृणैति, तर्प्णते oder तृणोति, तृणुते essen DHĀTUP. 30, 6. partic. तृत् gaṇa तनोत्यादि zu P. 6, 4, 37.

तर्प्ण m. Kalb H. 1260. तर्प्णक् m. dass. AK. 2, 9, 61. 3, 4, 20, 228. TRIK. 3, 3, 450. HĀR. 113. RĀGA-TAR. 5, 431.

तर्प्ण (von 1. तर्प्) m. 1) Floss, Boot. — 2) die Sonne ČABDĀRTHAKALPATARU im CKDR.

तर्तरीक् (vom intens. von 1. तर्प्) 1) adj. der überzusetzen gewohnt ist